

VILNIAUS APYGARDOS PROKURATŪROS
VILNIAUS APYLINKĖS PROKURATŪRA

NUTARIMAS
ATSISAKYTI PRADĖTI IKITEISMINĮ TYRIMĄ

Data	2018-08-17
Surašymo vieta	Vilnius
Tyrimo medžiagos Nr.	M-2-02-00825-18

Nutarimą priėmė	Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūros Trečiojo skyriaus prokuroras Benediktas Leišys
-----------------	--

n u s t a t ė:

Skundą, pareiškimą, pranešimą pateikęs asmuo	Grant Artur Gochin atstovas advokatas Rokas Rudzinskas 2018-08-09 d. gautas pareiškimas (reg. Nr. AP-21510)
--	--

2018-08-09 Vilniaus apygardos prokuratūroje buvo gautas Grant Artur Gochin atstovo advokato Roko Rudzinsko pareiškimas dėl ikiteisminio tyrimo pradėjimo (reg. Nr. AP-21510). Pareiškimo nagrinėjimas buvo pavestas Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūrai.

Pareiškėjas pareiškime nurodo, kad buvo kreiptasi į Vilniaus m. merą, kad būtų nukabinta memorialinė lenta skirta Jonui Noreikai – Generolui Vėtrai, kadangi, pasak pareiškėjo, remiantis istoriniais dokumentais yra nustatyta, jog šis asmuo 1941 m. liepos mėn. davė žodinį nurodymą sušaudyti Plungės žydus. Sprendžiant šį klausimą savivaldybė kreipėsi į Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrą, kurio darbuotojai parengė J.Noreiką ginančias ir teisinančias išvadas. Šios išvados buvo kvestionuojamos kitose institucijose, tačiau Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro pozicija minėtu klausimu nepasikeitė. Pareiškėjas inicijavo nepriklausomą archyvinių dokumentų tyrimą, kurio metu surinkti duomenys akivaizdžiai prieštarauja pateiktoms minėtoms išvadoms, o Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras gavęs minėtus duomenis apie šio tyrimo metu nustatytas naujas aplinkybes bei surinktus dokumentus nutyli. Kadangi, pareiškėjo manymu, jo užsakyto ir atlikto tyrimo metu nustatyti faktai Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centre yra ignoruojami, tai pareiškėjas laiko nacistinės Vokietijos agresijos faktų prieš Lietuvos Respubliką ir jos gyventojus neigimu bei dėl to prašo pradėti ikiteisminį tyrimą pagal požymius nusikalstamos veikos, numatytos Lietuvos Respublikos BK 170² straipsnyje, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro atstovų atžvilgiu.

Kartu su pareiškimu pareiškėjas buvo pateikė rašto Vilniaus m. savivaldybei kopiją, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro pažymų kopijas, Seimo kontrolieriaus atsakymo kopiją; įvairių istorinių dokumentų kopijas.

Pareiškėjo prašymas atmestinas, ikiteisminis tyrimas nepradėtinas.

Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 170² str. 1 d. numato baudžiamąją atsakomybę tam, kas viešai pritarė: Lietuvos Respublikos ar Europos Sąjungos teisės aktais arba įsiteisėjusiais Lietuvos Respublikos ar tarptautinių teismų sprendimais pripažintiems genocido ar kitiems nusikaltimams žmoniškumui arba karo nusikaltimams, juos neigė ar šurkščiau menkino, jeigu tai padaryta grasinančiu, užgauliu ar įžeidžiančiu būdu arba dėl to buvo sutrikdyta viešoji tvarka, SSRS ar nacistinės Vokietijos įvykdytai agresijai prieš Lietuvos Respubliką, SSRS ar nacistinės Vokietijos įvykdytiems Lietuvos Respublikos teritorijoje ar prieš Lietuvos Respublikos gyventojus genocido ar kitiems nusikaltimams žmoniškumui arba karo nusikaltimams, arba

1990–1991 metais įvykdytiems kitiems agresiją prieš Lietuvos Respubliką vykdžiusių ar joje dalyvavusių asmenų labai sunkiems ar sunkiems nusikaltimams Lietuvos Respublikai arba labai sunkiems nusikaltimams Lietuvos Respublikos gyventojams, juos neigė ar šiurkščiai menkino, jeigu tai padaryta grasinančiu, užgauliu ar įžeidžiančiu būdu arba dėl to buvo sutrikdyta viešoji tvarka.

Pareiškimo nagrinėjimo metu buvo nustatyta, kad Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro veiklą reglamentuoja specialus įstatymas - Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymas. Minėtas įstatymas (jo 5 str.) apibrėžia šios įstaigos funkcijas, tarp kurių yra ir tai, kad įstaiga atlieka apibrėžtų sričių ir laikotarpių tyrimus bei vykdo laisvės kovotojų ir genocido aukų atminimo įamžinimą. Viena iš sričių yra nacistinės okupacijos ir jos metu padarytų nusikaltimų tyrimas.

Pareiškėjo teigimu, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras visiškai ignoruoja jo užsakyto ir atlikto istorinių dokumentų tyrimo metu nustatytus faktus, tokiu būdu neigia nacistinės Vokietijos agresijos faktus prieš Lietuvos Respubliką ir jos gyventojus. Kaip matyti, iš kartu su pareiškimu pateiktų priedų, pareiškėjas ilgą laiką vykdė susirašinėjimą su minėta įstaiga ir parengtuose pareiškėjui skirtuose atsakymuose nurodoma, kad pareiškėjo pateikti faktai ir aplinkybės bei nurodyti literatūriniai šaltiniai bus tiriami ir analizuojami (2017-10-24 raštas reg. Nr. 14R-94). Taip pat atsakymuose argumentuotai pažymima, kad pareiškėjo pateiktos aplinkybės buvo tiriamos, be to, nurodoma, kad XX a. Lietuvos istoriją tiria ir kitos mokslo bei mokymo išvados, į kurias gali kreiptis pareiškėjas, jei nepasitiki Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro istorikų išvadamis (2017-04-10 raštas reg. Nr. 14R-32, 2018-02-26 raštas reg. Nr. 55R-21, 2018-07-18 raštas reg. Nr. 14R-52). Taipogi išanalizavus kartu su pareiškimu pateiktą medžiagą matyti, jog pareiškėjo keliamas klausimas yra daugiabriaunis ir daugiaspektinis reiškinys, jis yra labai sudėtingas ir galimai vienašališki istorikų apibendrinimai neatitinka tikrovės, o ir pareiškėjo bei Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro istorikų pozicijos dėl tam tikrų aplinkybių nesutampa, tačiau pareiškimo nagrinėjimo metu nenustatyta, kad Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras neigtų nacistinės Vokietijos agresijos faktus prieš Lietuvos Respubliką ir jos gyventojus, todėl atsisakytina pradėti ikiteisminį tyrimą, nesant požymių nusikalstamos veikos, numatytos Lietuvos Respublikos BK 170² straipsnyje.

Atsižvelgdamas į išdėstytas aplinkybes ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 3 str. 1 d. 1 p., 168 str., nutaria atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą.

Veikos, dėl kurių atsisakyta pradėti ikiteisminį tyrimą	Lietuvos Respublikos BK 170 ² straipsnis „Viešas pritarimas tarptautiniams nusikaltimams, SSRS ar nacistinės Vokietijos nusikaltimams Lietuvos Respublikai ar jos gyventojams, jų neigimas ar šiurkštus menkinimas“
Nustatytas administracinis teisės pažeidimas ar kituose teisės aktuose numatytas nusižengimas	-
Nustatyto administracinio ar kito teisės pažeidimo medžiagą nutarta perduoti	-
Kiti sprendimai, susiję su atsisakymu pradėti ikiteisminį tyrimą	-
Nutarimo nuorašą	Pareiškėjo G.A.Gochin atstovui advokatui R.Rudzinskiui

nutarta išsiųsti	
Vadovaujantis BPK 168 straipsnio 4 dalimi, prokuroro nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą per 7 dienas nuo nutarimo nuorašo gavimo gali būti skundžiamas ikiteisminio tyrimo teisėjui.	
Nutarimą priėmė	Skyriaus prokuroras Benediktas Leišys